

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รัชศาสตร์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๒ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓)

สรุปข้อเท็จจริง

๑. เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ยื่นฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี จำเลย ต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ฐานความผิดมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง และพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต พยายามฆ่าผู้อื่น

๒. เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ จำเลยได้ยื่นคำร้องขอยื่นบัญชีพยานเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ ต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ แต่พยานในลำดับที่ ๑ - ๖ เป็นพยานเอกสารอยู่ในความครอบครองของโจทก์ จำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย

๓. เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ออกหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ (คดีอาญา) ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์

๔. สำนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ มีหนังสือที่ อส (บร) ๐๐๓๑/๕๙๗๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐาน จำนวน ๕ รายการ ดังกล่าว เป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวนซึ่งโจทก์มีความจำเป็นจะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดีของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลต่อไป

๕. เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ว่า จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอหมายเรียกพยานเอกสารลำดับที่ ๑ - ๖ ด้วยเหตุเอกสารอยู่ในความ

ครอบครองของโจทก์และศาลได้มีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวไปยังโจทก์ โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียกศาลลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยวิธีส่งต้นฉบับเอกสาร หรือสำเนาเอกสารที่โจทก์รับรองถูกต้องต่อศาลต่อไป

๖. จากรายงานกระบวนการพิจารณาของศาล เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สรุปได้ว่า จำเลยขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสารจากโจทก์มาเพื่อประกอบการถามค้าน แต่โจทก์ไม่นำส่งเอกสารตามที่ศาลออกหมายเรียก เนื่องจากคดีนี้อยู่ระหว่างสืบพยานโจทก์และเอกสารหลักฐานจำนวน ๕ รายการ เป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวนซึ่งโจทก์มีความจำเป็นจะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวต่อศาลได้ ศาลเห็นว่า ข้ออ้างของโจทก์มีเหตุผลอันสมควร จึงไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

๗. เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้ส่งความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยสรุปได้ ดังนี้

คดีนี้จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ขอให้ศาลออกหมายเรียกบัญชีพยานเพิ่มเติมซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ โจทก์ปฏิเสธไม่นำส่งพยานเอกสารดังกล่าว เนื่องจากพยานเอกสารตามที่จำเลยได้ยื่นขอมานั้น จะต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดีของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล ศาลเห็นว่าข้ออ้างของโจทก์มีเหตุผลอันสมควร จึงไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก โดยศาลยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสารอันข้ออ้างดังกล่าวของโจทก์นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะข้ออ้างนี้เป็นประเด็นที่หากศาลเห็นสมควรเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล เป็นกรณีที่มีการสืบพยานโจทก์ พยานจำเลยเสร็จสิ้นแล้วหรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ โจทก์จึงต้องส่งศาล ซึ่งการพิจารณาวินิจฉัยของศาลจะต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ จึงเห็นได้ว่าคำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีความคลาดเคลื่อนจากรัฐธรรมนูญและกฎหมายเป็นอย่างมากทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการที่จะใช้สิทธิต่อสู้คดีอาญาเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของจำเลย จึงขอให้ศาลส่งความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓

๘. ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ จึงตั้งเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยสำนักงานศาลยุติธรรมส่งเรื่องถึงศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕

ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ข้อพิจารณา

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นบททั่วไปของหมวดศาล กล่าวคือ เป็นหลักการทั่วไปว่า การพิจารณาพิพากษารรคคดีเป็นอำนาจของศาล ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นขั้นตอนของลักษณะการพิจารณา หรือวิธีพิจารณาของศาลว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อใช้ประกอบการวินิจฉัยได้

บทบัญญัติของสองเรื่องนี้จึงไม่เกี่ยวข้องกันเลย คือ หลังจากที่โจทก์สืบพยานเสร็จแล้วศาลก็มีอำนาจตามมาตรา ๑๗๕ ที่จะเรียกสำนวนมาประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ คือ ผู้อื่นจะมาพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้

ส่วนการที่จำเลยในคดีขอให้ศาลเรียกพยานเอกสารจากพนักงานอัยการมานั้น รัฐธรรมนูญให้สิทธิที่จะขอตรวจ หรือคัดสำเนาได้เฉพาะคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน หลังจากที่พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หากมีสิทธิขอพยานเอกสารของฝ่ายโจทก์ไม่

คำร้องของจำเลยจึงนับได้ว่าไร้สาระ เพราะคำร้องขัดแย้งกันเอง คือ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นหลักการทั่วไปว่า การพิพากษารรคคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งไม่มีใครโต้แย้งประเด็นนี้ การที่พนักงานอัยการไม่ส่งพยานให้แก่จำเลยนั้น เพราะเป็นพยานฝ่ายโจทก์ ซึ่งมาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้ศาลเรียกจากพนักงานอัยการได้ เมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จแล้ว เพื่อให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาของศาลเอง ซึ่งพนักงานอัยการก็พร้อมจะส่งให้ กรณีที่พนักงานอัยการจะใช้มาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาขัดขวางอำนาจศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ จึงยังไม่เกิดขึ้นและจะไม่เกิดขึ้น

คำร้องของผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยที่จะขอพยานหลักฐานจากพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นหลักฐานฝ่ายโจทก์
จึงเป็นคำขออนอกเหนือบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ซึ่งให้ขอได้เฉพาะพยานหลักฐานของฝ่าย
ผู้เสียหายหรือจำเลยเท่านั้น ซึ่งผู้ร้องมิได้ขอ จึงไม่มีเรื่องขัดแย้งใดๆ เรื่องทั้งหมดจึงเป็นการกล่าวอ้าง
ที่สับสนมาก

คำวินิจฉัย

เห็นว่าคำร้องของผู้ร้องไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย จึงเห็นควรไม่รับเรื่องไว้พิจารณา
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ